

CARU CAREVO!

29. nedjelja kroz godinu, A

Je li novac prljav? Je li najsretniji onaj koji ga nema? U povijesti Crkve bilo je puno onih koji su u to bili uvjereni, a i danas bi neki rado ustvrdili da je tako, promatrajući mnoge siromašne svece. Znademo da se i u boljševičkim prevratima načelno ustajalo protiv onih koji posjeduju. Je li doista novac prljav, udaljuje li nas zemaljska dobra od Kraljevstva Božjega? Rekao bih: dosta tog licemjerja! Zašto stvari ne nazivati svojim imenom? Evo primjera: čovjek je liječnik. Zacijelo jedno od najplemenitijih zanimanja. U njegovom djelovanju sadržano je (moramo priznati) puno ljubavi prema čovjeku. I onda bi netko u "bajkovitom" raspoloženju htio ustvrditi kako je nekako nečasno da se tako uzvišena služba naplaćuje novcem. Međutim, liječniku je to i zvanje i zanimanje od kojega živi. Razumljivo je dakle da će liječnik primati plaću, jednako kao profesor, gradonačelnik, ministar i predsjednik vlade. Zato je jednako smiješno kad se neki političari kunu kako sve čine isključivo za dobrobit domovine i naroda, kao što pastoralni djelatnici rado govore o isključivo duhovnim vidicima svoga djelovanja. Međutim, Isus će i za apostole reći: "Vrijedan je radnik svoje plaće", misleći na jelo i smještaj koji dobivaju za svoju službu. Konačno, i redovnici koji ništa osobno ne posjeduju žive u svojoj redovničkoj obitelji koja vodi voditi vlastitu ekonomiju, kao i svaki čovjek na zemlji.

I konačno, nisu li Isus i apostoli imali zajedničku kesu u kojoj su nosili novac potreban za život? Možemo jednostavno reći: Isus nije prezirao novac ni novčarsko gospodarstvo kao takvo. Isus osuđuje nečasan odnos čovjeka prema novcu, osuđuje, kako veli Pavao, slučajeve da je nekome "bog trbuh", osuđuje opijenost novcem, osuđuje klanjanje novcu i gaženje drugih ljudi zbog vlastitih materijalnih probitaka.

"Vrijedan je radnik svoje plaće". U katoličkom moralu postoji načelo koje veli kako dolazi prvo pravednost a onda ljubav: valja čovjeku prvo dati ono što pravednost zahtijeva, a to je u ovom slučaju zaslužena radnikova plaća. A tek će onda biti hvalevrijedno da čovjek čovjeku nešto preko toga dade u ime humanosti i kršćanske ljubavi. Licemjerno je stoga kad bogati poduzetnik daje prilog Crkvi, dok u isto vrijeme mjesecima ne daje plaće svojim radnicima.

"Podajte caru carevo". Možda se kod nas dugo ustalila slika o društvu kao neprijatelju čovjeka. Međutim i porez i sve društvene obveze su nešto što nas moralno obvezuje. Tu je onda i naš svekoliki odnos prema tzv. "društvenom vlasništvu". Slijedimo li Isusov duh, sve će nam biti jednostavno. Ne preziremo naime ni jedan od Božjih darova. Potrebna nam je i hrana i odjeća i piće i sklonište. Potrebno nam je i obrazovanje i odmor i život u nekim okvirima i standardima. U tome smislu potrebno je i društvo podupirati prema onome: "Podajte caru carevo!" Međutim, važno je ne zaboraviti i ono drugo, da treba dati i Bogu Božje, tj. tako živjeti i raditi da usmjeravamo svoj pogled prema duhovnim vrijednostima, svjesni da su sva materijalna bogatstva prolazna. Nećemo, dakle, uvrijediti Boga budemo li se brinuli za redoviti ovozemni život i za ljudsko društvo. Ne možemo prezreti Boga ako s poštovanjem uzimamo ono što on daje, ali ćemo ludo činili ne budemo li uzdizali pogleda iznad ove zemlje i njezinih zamamnosti.

Zvonko Pažin